

عنوان مقاله:

بررسی آسیب شناسی و مرمت مسجد جمعه اردبیل (با رویکرد نقد و بررسی اقدامات مرمتی گنبد)

محل انتشار:

چهارمین کنگره بین المللی عمران، معماری و توسعه شهری (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مجتبی رضازاده اردبیلی - دانشیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

رومینا رضازاده اردبیلی - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

خلاصه مقاله:

مسجد جامع اردبیل در بافت تاریخی و قدیمی شهر اردبیل با شماره ثبت 248 مورخ 28 / 03 / 1315 ثبت ملی گردیده است. مسجد در محل تلاقی محله های پیر شمس الدین و عبدالله شاه روی یک تپه باستانی واقع شده است. پاره ای از متون متاخر از این اثر با نام جمعه مسجد که بین اهالی مشهور است، یاد کرده اند. مسجد در دوره های مختلف اسلامی بویژه دوره سلجوقی شکل گرفته و تا اوایل صفوی، آباد بوده است. مسجد دوره سلجوقی و ایلخانی بسیار گسترده تر و عظیم تر بوده و بنای سر پای موجود، صرفا گنبدخانه، و ایوان مسجد بزرگ را تشکیل میداده است. مسجد دوره سلجوقی در اثر زلزله و حمله ویرانگر مغول در سال 617 ه.ق تخریب گردید. سپس در نیمه دوم قرن هفتم هجری یعنی عصر ایلخانان مسجد دوباره مرمت اساسی شده است. هیچ منبعی از تاریخ دقیق خراب شدن گنبد و شبستان های مسجد عصر ایلخانی سخن نگفته است و به نظر میرسد که بعد از ساخت و سازهای دوره ایلخانی و احتمالاً قرن نهم هجری به بعد این تخریب صورت گرفته باشد. در سالهای اخیر گنبد مسجد بازسازی شده است. در پژوهش حاضر ما به شناخت مسجد جمعه اردبیل، آسیب شناسی و نقد و بررسی مرمت و بازسازی گنبد می پردازیم. و در پی پاسخگویی به این پرسش ها می باشیم: 1- مهمترین عوامل آسیب رسان به مسجد و تخریب گنبد چه می باشد 2- در آسیب شناسی مسجد جمعه اردبیل با در نظر گرفتن عارضه های متفاوت آنها چه راهکارهایی برای تقرب به درمان معرفی میگردد 3- چگونه با توجه به مطالعات و بررسی جدول SWOT مرتبط با موضوع مرمت گنبد را می توانیم مورد نقد و بررسی قرار دهیم، روش تحقیق تفسیری- تاریخی و گردآوری از طریق مطالعات کتابخانه ای و بازدیدهای میدانی می باشد. همچنین به خاطر تحلیل و توصیفات علمی در بخش آسیب شناسی و مابانی نظری تحقیق کیفی را نیز شامل میگردد. به علت اینکه مطالعات انجام شده بر روی موضوع و سوره خاص (جمع مسجد اردبیل) است در نتیجه پژوهش موردی نیز در این تحقیق به کار برده می شود در نهایت به جهت اینکه به طور همزمان چند مورد از روشهای تحقیق اشاره شده را در بر می گیرد دارای راهبرد ترکیبی می باشد.

کلمات کلیدی:

جمعه مسجد، آسیب شناسی، نقد و بررسی بازسازی، مرمت گنبد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/620109>

